

Ολοκληρώνει το έργο της η ΔΙΣ της 168ης Συνοδικής Περιόδου

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Ολοκληρώνει το έργο της στις αρχές της ερχόμενης εβδομάδας η [Διαρκής Ιερά Σύνοδος](#) της [Εκκλησίας της Ελλάδος](#) της 168ης Συνοδικής Περιόδου.

Του Νικολάου Ζαΐμη

Η συνεδρίαση αναμένεται να πραγματοποιηθεί το διήμερο 25 – 26 Αυγούστου. Η σύνθεση της ΔΙΣ της τρέχουσας Συνοδικής Περιόδου αποτελείται από τους Σεβ. Μητροπολίτες: Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου **κ. Ιερόθεο**, Δημητριάδος και

Αλμυρού **κ. Ιγνάτιο**, Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού **κ. Δανιήλ**, Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης **κ. Εφραίμ**, Πειραιώς κ. Σεραφείμ, Σύρου **κ. Δωρόθεος**, Γρεβενών **κ. Δαβίδ**, Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς **κ. Ιουστίνος**, Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου **κ. Στέφανος**, Σισανίου και Σιατίστης **κ. Αθανάσιος**, Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου **κ. Ιερόθεος** και Θεσσαλονίκης **κ. Φιλόθεος**.

Τους 12 Συνοδικούς Αρχιερείς θα διαδεχθούν το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου – οπότε και αναμένεται να συνεδριάσει για πρώτη φορά η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της 169ης Συνοδικής Περιόδου – οι Σεβ. Μητροπολίτες: Χαλκίδος **κ. Χρυσόστομος**, Νέας Σμύρνης **κ. Συμεών**, Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων νήσων **κ. Νεκτάριος**, Μεσογαίας και Λαυρεωτικής **κ. Νικόλαος**, Πατρών **κ. Χρυσόστομος**, Κυθήρων **κ. Σεραφείμ**, Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης **κ. Πλάτων**, Καστορίας **κ. Καλλίνικος**, Πολυανής και Κιλκισίου **κ. Βαρθολομαίος**, Δράμας **κ. Δωρόθεος**, Παραμυθίας **κ. Σεραπίων**, Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας **κ. Ειρηναίος**.

Σήμερα το ope.gr κάνει μία μικρή αποτίμηση του έργου της τρέχουσας Συνοδικής Περιόδου, όπως αυτό αποτυπώνεται με τα επίσημα ανακοινωθέντα έως και την τελευταία συνεδρίαση του Ιουνίου.

Στήριξη στο Πατριαρχείο Αντιοχείας

Οι αδελφικοί δεσμοί που συνδέουν τις δύο Εκκλησίες, Ελλάδος και Αντιοχείας, επιβεβαιώθηκαν για ακόμη μία φορά καθώς το Παλαίφατο Πατριαρχείο συνεχίζει να δοκιμάζεται στα εδάφη της πολύπαθης Συρίας. Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, παρακολουθώντας την κατάσταση που επικρατεί στην Συρία, αμέσως μετά την ανατροπή Άσαντ τον περασμένο Δεκέμβριο, αρχικά εξέφρασε την ολόψυχη συμπαράσταση στον Μακαριώτατο Πατριάρχη Αντιοχείας κ.κ. Ιωάννη Ι΄ και προσευχήθηκε στον Θεό αφενός να ενδυναμώνει αυτόν, τους κληρικούς και το ποίμνιο του Πατριαρχείου κατά την δοκιμασία και αφετέρου να αποκατασταθεί η ειρηνική συνύπαρξη όλου του συριακού λαού στις προγονικές εστίες τους.

Εκτός από την αρχική συμπαράσταση η ΔΙΣ προέβη στην έκδοση ανακοινωθέντος για την κατάσταση στη Συρία υπογραμμίζοντας μεταξύ άλλων ότι: «η Συρία αποτέλεσε λίκνο του Χριστιανισμού, αφού εκεί οι μαθητές του Χριστού ονομάστηκαν για πρώτη φορά Χριστιανοί και εντός των κόλπων της ανδρώθηκαν άγιες μορφές με πανανθρώπινη ακτινοβολία, όπως οι άγιοι Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Ιωάννης ο Δαμασκηνός και Συμεών ο Στυλίτης. Το δε Ορθόδοξο Πατριαρχείο Αντιοχείας, το οποίο καταλαμβάνει πολύ σημαντική και επιφανή θέση στην ιστορία της Χριστιανικής Εκκλησίας, ως ένα από τα πέντε ιστορικά και

πρεσβυγενή Πατριαρχεία, αποτελεί ιστορικό θεσμό, με διαχρονική και μακραίωνη προσφορά, και απαιτείται να παραμείνει ζων και ακμάζον στην περιοχή της Συρίας ως συνέχεια της εκκλησιαστικής παραδόσεως. Γι' αυτό θα αποτελέσει ανοσιούργημα έναντι της ιστορίας οποιαδήποτε τραγική πιθανότητα να εκριζωθεί ο Ορθόδοξος Χριστιανισμός από τη Συρία».

Μνημόνιο συνεργασίας και ελπίδας για Ορθόδοξους νέους και νέες από την Αφρική

Στο πλαίσιο της στήριξης του ιεραποστολικού έργου του Παλαίφατου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, με έμφαση στην παιδεία αυτή τη φορά, η ΔΙΣ αρχικά κατά τη συνεδρίασή της τον Νοέμβριο του 2024 ενέκρινε το Σχέδιο Μνημονίου μεταξύ του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού το οποίο αφορά τη διευκόλυνση της φοίτησης μαθητών, μαθητριών και υποψηφίων κληρικών, από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, στα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία και τις Σχολές Μαθητείας Υποψηφίων Κληρικών.

Το εν λόγω Μνημόνιο υπέγραψαν στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, στις 8 Δεκεμβρίου 2024, εκ μέρους του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας ο Μακαριώτατος πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Θεόδωρος Β', εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών και εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης, ο Εξοχώτατος Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Κυριάκος Πιερρακάκης. Ήδη το Μνημόνιο βρίσκεται σε εφαρμογή καθώς ένα μήνα μετά την υπογραφή του έφτασαν στη Λαμία μαθητές και μαθήτριες από τη Ζάμπια και τη Μοζαμβίκη και φοιτούν στο Πρότυπο Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο - Λύκειο «Όσιος Βησσαρίων ο Αγαθωνίτης». Πρόκειται για ένα θετικό βήμα στο πλαίσιο της συνεργασίας Εκκλησίας και Πολιτείας που δίνει ελπίδα και δικαίωμα στη γνώση σε νέους και νέες από την Αφρική.

Η θέση του Τιμίου Σταυρού εντός του Ιερού Βήματος

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της 168ης Συνοδικής Περιόδου έλαβε θέση και για εκκρεμή θεολογικά- εκκλησιαστικά ζητήματα, αλλά και θέματα τα οποία αφορούν την κοινωνία με εκκλησιαστικές προεκτάσεις.

Κατά τη συνεδρίαση του Μαρτίου 2025, κατόπιν ενδελεχούς συζητήσεως, προέβη στην έκδοση Ανακοινωθέντος **περί του θέματος του Τιμίου Σταυρού εντός του Ιερού Βήματος**, ένα ζήτημα το οποίο είχε επιφέρει διαιρέσεις και αντιδράσεις.

Η θέση έχει ως εξής:

«Επειδή τον τελευταίο καιρό έχουν προκύψει ποικίλες αναφορές σχετικά με την τοποθέτηση του Εσταυρωμένου όπισθεν της Αγίας Τραπέζης και την περιφορά Του κατά την ακολουθία της Μεγάλης Πέμπτης, η Διαρκής Ιερά Σύνοδος, ύστερα από εισήγηση της Συνοδικής Επιτροπής επί της Θείας Λατρείας και του Ποιμαντικού Έργου, αποφασίζει ομοφώνως ότι:

Η τοποθέτηση του Σταυρού του Χριστού όπισθεν της Αγίας Τραπέζης είναι γενικά καθιερωθείσα παράδοση, όπως παρατηρούμε στα Πατριαρχεία και τις Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες, καθώς, επίσης, παράδοση είναι και η περιφορά του Εσταυρωμένου και η προσκύνησή Του την Μεγάλη Πέμπτη, καθώς και του ιερού Επιταφίου την Μεγάλη Παρασκευή.

Ο Σταυρός του Χριστού στην θεολογία της Εκκλησίας, όπως εκφράζεται στα έργα των Πατέρων και στην ιερά υμνογραφία, είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την Ανάστασή Του και δεν διαχωρίζονται: «Τον Σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα, και την αγίαν σου Ανάστασιν δοξάζομεν». Είναι ενιαίο το μυστήριο του Σταυρού και της Αναστάσεως του Χριστού. Δεν νοείται ο Σταυρός του Χριστού χωρίς την Ανάστασή Του, ούτε Ανάσταση του Χριστού χωρίς τον Σταυρό.

Οι λειτουργικές αλλαγές του τυπικού της Εκκλησίας γίνονται με αποφάσεις των Συνοδικών Οργάνων Της».

Προσωπικός Αριθμός

Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος ενημερώθηκε από την Νομική Υπηρεσία της και συζήτησε για το Προεδρικό Διάταγμα 40/2025 (ΦΕΚ Α΄ 67/2025) που θεσπίζει τον «**προσωπικό αριθμό**» με στόχο τη σταδιακή αντικατάσταση του Αριθμού Δελτίου Ταυτότητας, του ΑΦΜ και του ΑΜΚΑ και τη διασύνδεση των μητρώων του Δημοσίου Τομέα.

Κατόπιν της ενημέρωσης που έλαβε έκανε γνωστό ότι:

α) κατά τις συναλλαγές των ανθρώπων με τον Δημόσιο Τομέα δεν θα γίνεται ταυτοποίηση αποκλειστικά βάσει του «προσωπικού αριθμού», αλλά θα εξακολουθήσουν να ζητούνται και τα προσωπικά στοιχεία ληξιαρχικής φύσεως (όνομα, επώνυμο, στοιχεία γεννήσεως κλπ),

β) ο προσωπικός αριθμός υποκαθιστά υφισταμένους αριθμούς (ΑΔΤ, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ) που ήδη κατέχουν τα φυσικά πρόσωπα. Επομένως ως προς τον «προσωπικό αριθμό» δεν μπορεί να εγερθεί ούτε επιφύλαξη θεολογικής φύσεως ούτε ισχυρισμός περί αντισυνταγματικού περιορισμού των ατομικών ελευθεριών (π.χ. προσωπικών δεδομένων) λόγω της αντικαταστάσεως τριών υφισταμένων αριθμών μητρώου από ένα ενιαίο αριθμό.

Η διαδικασία της έκδοσης προσωπικού αριθμού από τους πολίτες βρίσκεται σε εξέλιξη. Από την Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου, όλοι όσοι δεν έχουν προχωρήσει στην έκδοση Προσωπικού Αριθμού, θα τον λαμβάνουν αυτόματα από το σύστημα έτσι ώστε όλοι οι Έλληνες Πολίτες να είναι κάτοχοι του μοναδικού αριθμού ταυτοποίησης.

Διευκρίνιση για τα POS σε Ορθόδοξους Ναούς

Αναφορικά με **τα δημοσιεύματα για «το πρώτο POS σε παγκάρι της εκκλησίας»** η ΔΙΣ με τοποθέτησή της κατά τη συνεδρίαση του Μαΐου 2025, διευκρίνισε ότι ο Ναός στην Αθήνα, στον οποίο τοποθετήθηκε, ουδεμία σχέση έχει με Ναό της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία – σύμφωνα με σχετικό Κανονισμό που ψήφισε στις 11 Μαρτίου 2025 ο οποίος δημοσιεύθηκε και σε ΦΕΚ – απαγόρευσε την εγκατάσταση POS σε Ορθόδοξους Ιερούς Ναούς, ενώ επέτρεψε μόνο τη διενέργεια συναλλαγών (αποδοχές δωρεών, πληρωμές δαπανών κ.λπ.) των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων με χρήση internet banking και IRIS.

«Η Σαγήνη του Αλλόκοτου» και ο σεβασμός στο θρησκευτικό αίσθημα των Ελλήνων

Με αφορμή την έκθεση έργων ζωγραφικής με τίτλο «Η Σαγήνη του Αλλόκοτου – Ενδιάμεσος Χώρος», η οποία φιλοξενείται στην Εθνική Πινακοθήκη, η ΔΙΣ αρχικά στη συνεδρίασή της τον Μάρτιο 2025, εξέφρασε την λύπη της για το περιεχόμενο συγκεκριμένων έργων της εν λόγω εκθέσεως και αποφάσισε να ενεργήσει τα

δέοντα προς την Ελληνική Κυβέρνηση στέλνοντας επιστολή στις 19 Μαρτίου 2025 προς τους αρμοδίους.

Πρόκειται για την έκθεση η οποία ξεσήκωσε σφοδρές αντιδράσεις από μεγάλη μερίδα πολιτών, ενώ στο προσκήνιο ήρθε μετά την ενέργεια του τότε Βουλευτή του κόμματος ΝΙΚΗ - Ανεξάρτητου πλέον - Νικόλαου Παπαδόπουλου, ο οποίος εισήλθε στον χώρο της έκθεσης και κατέβασε ορισμένα από τα εκθέματα. Η ΔΙΣ χαρακτήρισε αντιχριστιανικές τις πράξεις βίας εντός της Εθνικής Πινακοθήκης.

Ωστόσο, η ΔΙΣ διαμαρτυρήθηκε επειδή η έκθεση διακωμωδεί το θρησκευτικό αίσθημα των ορθοδόξων χριστιανών και κακοποιεί την βυζαντινή αγιογραφία, που είναι μέρος της πολιτισμικής κληρονομιάς του Ελληνικού Λαού. «Ο πυρήνας του προβλήματος δεν είναι η ελευθερία καλλιτεχνικής έκφρασης, που αφορά τον καλλιτέχνη, αλλά οι κανόνες δεοντολογίας που δεσμεύουν το εθνικό εικαστικό Μουσείο ως δημόσιο φορέα πολιτισμού. Η Διοίκηση της Πινακοθήκης ανακοίνωσε ότι δεν επανεξετάζει την επιλογή των εκθεμάτων (16.4.2025) και, κατόπιν της επανέκθεσής τους (5.5.2025), διεξήγαγε ημερίδα διαλόγου για το θέμα (6.5.2025). Με προαποφασισμένη την επανέκθεση, η ημερίδα αυτή λειτουργεί ως επικοινωνιακή διαχείριση μιας αδιαλλαξίας. Η ΔΙΣ απέφυγε δηλώσεις που θα μπορούσαν να οξύνουν τον φανατισμό από κάθε πλευρά. Παράλληλα, προτρέπει τους αρμοδίους να σεβαστούν την ευαισθησία του θρησκευτικού αισθήματος του Ελληνικού Λαού», ανέφερε στο ανακοινωθέν της ΔΙΣ Μαΐου 2025.

Τα Μυστήρια του Γάμου και του Βαπτίσματος δεν είναι εορταστικές κοινωνικές εκδηλώσεις

Κατά τη συνεδρίαση του Δεκεμβρίου 2024 η ΔΙΣ αποφάσισε την αποστολή Εγκυκλίου Σημειώματος προς την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών και τις Ιερές Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος **με σκοπό την προειδοποίηση των ορθοδόξων χριστιανών για φαινόμενα ελλιπούς ενημερώσεως ή εξαπατήσεως κατά την τέλεση γάμων και βαπτίσεων που δεν τελούνται στους Ιερούς Ναούς των Ενοριών, αλλά σε «ιδιωτικούς ναούς».**

«Έχουν καταγγελθεί περιπτώσεις επιχειρηματιών διοργάνωσης γάμων - βαπτίσεων, επιχειρηματιών που λειτουργούν κτήματα με «ιδιωτικούς ναούς» και θρησκευτικών λειτουργών προερχομένων από θρησκευτικές ομάδες που δεν έχουν σχέση με την κανονική Ορθόδοξη Εκκλησία ή από καθηρημένους κληρικούς, που αντίστοιχα οργανώνουν και τελούν γάμους ή βαπτίσεις χωρίς σαφή ενημέρωση των μελλονύμφων ή γονέων ότι ο τελών το «μυστήριο» δεν είναι ορθόδοξος κληρικός και δεν ανήκει στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος ή τυγχάνει καθηρημένος κληρικός και ως εκ τούτου τα «μυστήρια» αυτά θεωρούνται

ανυπόστατα από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος. Οι ενδιαφερόμενοι νεόνυμφοι ή γονείς συνήθως μαθαίνουν την αλήθεια κατά την καταχώριση της τέλεσης του «μυστηρίου» στο Ληξιαρχείο, δηλαδή ότι αυτό θα καταχωρισθεί στο Μητρώο Πολιτών ως γάμος ή βάπτισμα άλλης θρησκευτικής κοινότητας που δεν έχει εκκλησιολογική σχέση (κοινωνία) με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος.

Πρέπει να γίνει κατανοητό από τους πιστούς ότι τα μυστήρια του γάμου και του βαπτίσματος δεν είναι εορταστικές κοινωνικές εκδηλώσεις, αλλά πνευματικά γεγονότα ευλογίας της έναρξης της οικογενειακής ζωής και της εισόδου νέου μέλους στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Τα μυστήρια αυτά τελούνται στον Ιερό Ναό της Ενορίας, επειδή αφορούν συλλογικά την τοπική Εκκλησία και δεν έχουν καμία σχέση με την κοινωνική επίδειξη και τις άσχετες δαπάνες για στολισμούς, οργάνωση δεξιώσεων κ.λπ., τα οποία εδώ και χρόνια τείνουν να προβάλλονται σαν το κέντρο βάρους ενός γάμου ή βαπτίσματος.

Όταν τα μυστήρια εμπορευματοποιούνται, δεν είναι απίθανη η παραπλάνηση από εμπόρους, γι' αυτό η επικοινωνία των ενδιαφερομένων πρέπει να γίνεται με τους Εφημερίους του Ιερού Ναού της Ενορίας, όπου επιθυμούν να τελεσθεί το μυστήριο, και όχι με κάθε είδους ενδιάμεσους διοργανωτές», τονίστηκε.

Επέτειος συμπλήρωσης 1700 χρόνων από τη σύγκληση της Οικουμενικής Συνόδου

Η ΔΙΣ της τρέχουσας Συνοδικής Περιόδου οργάνωσε και τις επετειακές εκδηλώσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με την ευκαιρία της συμπληρώσεως 1700 ετών από την σύγκληση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου. Αναλυτικότερα τελέστηκε Συνοδική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, την 1η Ιουνίου 2025, Κυριακή των Αγίων Πατέρων, στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Αθηνών κατά την οποία μίλησε ο Αντιπρόεδρος και Εκπρόσωπος Τύπου της ΔΙΣ, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος. Την ίδια ημέρα διαβάστηκε σε όλους τους ναούς Συνοδική Εγκύκλιος για τα 1770 χρόνια από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο την οποία συνέταξε ο Σεβασμιώτατος Συνοδικός Μητροπολίτης Καισαριανής, Βύρωνος και Υμηττού κ. Δανιήλ. Ακόμη η ΔΙΣ αποφάσισε την διανομή στους κληρικούς της Εκκλησίας της Ελλάδος του πονήματος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου με τίτλο: «Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος Νίκαια της Βιθυνίας - 325 μ.Χ., Ιστοριοδογματική θεώρηση», των εκδόσεων της ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ.

Επίσης, η ΔΙΣ αποφάσισε στο εορταστικό πλαίσιο την έκτακτη σύγκληση της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος η οποία συνήλθε την Δευτέρα 2 Ιουνίου 2025, με μοναδικό θέμα την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο και ομιλητή τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο. Το βράδυ της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε καλλιτεχνική εκδήλωση, στο κινηματοθέατρο Παλλάς στην Αθήνα με τίτλο: «ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΝΑ ΚΥΡΙΟΝ ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ», η οποία μεταδόθηκε από την ψηφιακή τηλεόραση της Pemptousia TV.

(Κεντρική φωτογραφία αρχείου: Χρήστος Μπόνης)